

IZHAJA VSAKI DAN

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posredniški list. se prodaja po 2 nov. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Ša. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nov. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 milena. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, oz. 1 cm. Za vse, poslance, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

Na vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na modelsko izdajo „EDINOSTI“ stane: celoletna 24 K, 6 mesečna 12 K, 3 mesečna 6 K.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopi si se vrašajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.

Polno-krašnični račun št. 841.652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Obletnica smrti cesarice Elizabete.

DUNAJ 10. Povodom desete obletnice smrti cesarice Elizabete so bile danes na Dunju, v Budimpešti in v vseh pokrajinskih mestih slovesne zadušnice, katerih so se udeležili dostojanstveniki in mnogo občinstva. Cesar je bil pri zadušnici v Elizabetini cerkvi v Budimpešti.

Odposlanstvo municipalnega sveta.

PRAHA 10. Odposlanstvo pariškega municipalnega sveta je odpotovalo na Dunaj.

Ministerske konference v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 10. (Ogr. biro). Minister za unanije stvari baron Aehrenthal je posevil danes ministerskega predsednika dr. Wekerle. Ministra sta se razgovarjala eno uro.

BUDIMPEŠTA 10. (Ogr. biro). Ministerski predsednik dr. Wekerle priredi zvečer večerjo, na katero so povabljeni skupni ministri Aehrenthal, Burian in Schönaich, ministerski predsednik baron Beck, členi ogrskega kabineta, predsednik magnatske zbornice grof Arvel Desewffy, predsednik poslanske zbornice Justh, sekcijski načelnik v kabinetni pisarni Daruvar in odposlanec baron Gager.

BUDIMPEŠTA 10. (Ogr. biro). Pod predsedstvom ministra za unanije stvari bar. Aehrenthala se je vršila danes v budimski kraljevi palači skupna ministerska konferenca, katere so se udeležili ministerska predsednika Beck in dr. Wekerle, državni vojni minister Schönaich in državni finančni minister Burian. Konferenca je končno določila predloge, ki se imajo staviti delegacijam in tudi je določila rok za sestanek delegacij. Z ozirom na zasedanje nizavstrijskega delalnega zbora, ki pride dne 15. t. m. se je rok za sestanek delegacij za nekoliko časa odložil. Na konferenci se je razen tega določil bosenski proračun, skupni finančni minister je poročal o svojih utiskih z zadnjega informacijskega potovanja, predsednik konference pa o aktualnih vprašanjih unanije politike. Po skupnih ministerskih konferencah je ministerski predsednik baron Beck obiskal trgovinskega ministra Frana Košuta. Ob 10. uri zvečer se je ministerski predsednik baron Beck vrnil na Dunaj.

Požar.

BUDIMPEŠTA 10. (Ogr. biro). V občini Izasa (županija Komor) je včeraj popoldne nastal ogenj, ki je v kratkem času uničil dve vrsti hiš. Požar so pogasili še le ob 6. uri zvečer. Pogorelo je 120 hiš z gospodarskimi poslopji, zalogami žita in krme vred. Škoda je nad 300.000 kron.

Dr. Stjepan pl. Miletić.

MONAKOVO 10. Umrl je tukaj hrvaški književnik in rodoljub Stjepan pl. Miletić v 40. letu starosti.

Nizozemska kraljica.

AMSTERDAM 10. Tukajšnji Reuterjevi agenturi brzojavlja njen dopisnik iz Apeldoorna, da je kraljica Viljelmina pred časom perodila glasom nadaljne depeše, se je to zgodilo v soboto zvečer. Zdravstveno stanje kraljice je povoljno.

Evharistični kongres v Londonu.

LONDON 10. Posvetovanje evharističnega kongresa, ki ga je sinoči slovesno otvoril v vestminsterski opatiji papežev legat, kardinal

PODLISTEK.

8

Nekdanji ugled.

Spisal Ivo Trošt.

Adeli je Alfred s svojim okljevanjem in slednjic z odhodom z letovišča brez zadostnega vzroka prekrizal vse račune. Zato je nje užaljeni ponos hlepel po osveti. Srce je sicer krvavelo, ker izgubi s tem zvestega čestitca, toda srce mora mirovati, kakor mu zapove ponosni razum. Osveto, osveto!

Vera se je bila oborožila za dolgotrajni, morda tudi najdolgotrajnejši boj, da se ubrani Alfreda, ko bi jo bil zasobil. Nenadoma so se pa razpršili črni oblaki, zbirajoči se nad njeno in Ivančovo srečo. Razpršila se je grozeča nevihta in Vera se je zdelo, da ji mora skoraj zasijati najlepše solnce na življenja srečno pot... Tam v nedaljni daljavi je pa še vedno zevalo žrelo domačega malika in njena mama je nad strašno glavo vztrajno in trdno držala blestečo glorioleto kakor širen diadem iz samih biserov, iz solz, prelilih v obupu in trepetu, a blestljajočih v jutranjem solncu nad pošastno glavo.

Domačega malika ni videla Vera.

Vanutelli, so pričela danes popoldne z razpravami v raznih sekcijskih sejah.

Kolera.

PETROGRAD 15. Na današnji konferenci so zdravniki mestnih bolnišnic konstatovali 15 slučajev kolere.

Osemdesetletnica rojstva Tolstega.

PETROGRAD 10. Vsi današnji listi so priobčili obširne članke o Tolstemu in se izvzemli listov zveze pravih ruskih ljudi klanjajo umetniškemu geniju Tolstega, ne da bi se pa strinjali z njegovimi verskimi in soc. nazori.

Zrakoplovstvo.

WASHINGTON 10. Orville Wright je včeraj popoldne s svojim letalskim strojem v navzočnosti vojnega tajnika letel po zraku 38 in pol angleških milj. Druge kratke vožnje se je udeležil poročnik Lahn od signalnega zbora, tako da sta bile v letalnem stroju dve osebi. V 6 minutah sta preletela 5 milj.

Kitajski cesar obolel.

LONDON 10. Iz Hongkonga brzojavljajo, da je kitajski cesar opasno obolel. Njegovi svetovalci so mu priporočali, naj se vzdrže vladnih poslov.

Kongres nemških juristov.

KARLRUHE 10. Danes je bil odprt kongres nemških juristov. Navzočih je okoli 500 juristov iz vseh delov Nemčije in iz Avstrije.

IZ PERZIJE.

FRANKOBROD o. M. 10. „Frankfurter Zeitung“ poroča iz Teherana: V minoletem tednu se je šahu rodil sin. Vsled tega je ukazal, da se izpusti na svobodo vse politične jetnike, ki so jih bili zaprli po zadnjem državnem prevratu. Isti morajo pa Perzijo ozirom Teheran zapustiti tekom 20. dnij.

IZ TURČIJE.

CARIGRAD 10. Silvio Ricci, ki je bil zapleten v atentat v Jidilzu, je spuščen na svobodo.

Dunaj 10. Finančni minister dr. Korytowski ni odpoval k skupnim ministerskim posvetovanjem v Budimpešti. Minister se nahaja še vedno na Semeringu.

Budimpešta 10. (Ogr. biro). Umrl je danes zjutraj dr. Maks Falk, bivši državni poslanec in bivši glavni urednik „Pester Lloyd“.

Portsmouth 10. Danes so tukaj spuстили v morje bojno ladjo „St. Vincenz“. Ladja od 19.250 ton. je največja razreda Dread naught.

Haag 10. Glasom poročil od merodavne strani je stanje kraljice Viljelmine. Kraljica pričakuje veselega dogodka za mesec april. Dvor bo moral ostati na gradu Loo vsaj do oktobra.

Pariz 10. Pred tukajšnjim porotnim sodiščem je pričela danes kazenska razprava proti Georgiju, ki je obtožen, da je dne 4. junija t. l. skušal v Panteonu umoriti Alfreda Dreifusa. Kaker priče so bili zaslišani Alfred Dreifus, njegov sin in njegov brat Mathieu. Sodna dvorana je bila natlačeno polna poslušalcev.

Kurzel 10. Nemške vojaške vaje so bile danes po eni uri popoldne končane eno uro od Kurzela. Po sklepu vaj je imel cesar Viljem daljši razgovor.

Petrograd 10. Veliki knez Vladimir je včeraj obiskal avstrijski oddelček umetniško-industrijske rastave. Veliki knez se je o razstavljenih predmetih povsem povoljno izrazil.

V najlepši nadi se je poslovala koncem počitnic z Ivancem. Imela sta že stalno in zanesljivo zasnovan načrt, da je to slovo vsakako zadnje, zato tako lahko in sladko. Bodoča pomlad naj združi njiju ljubeči srca na vseh vekov veke...

„Amen,“ se je ironično oglašila pošastna glava domačega malika z nenasitnim žrelom. Z odhajajočimi lastovkami je pošiljal Vladko pozdrave svoji Verici k sinji Adrijii in po južnih vetrovih mu jih je ona vračala sleherni trenotek, ko se je ozrla skozi okno na širni nebosklon in skrivaje otrla solzo.

Opa napetost, ki se je začela že v Podbrju takoj po Wehrmaierjevem odhodu, se nikakor ni mogla poleči. Mama je zbzdala hčerko, da ga je prezirala, da je raje občevala s komurkoli, tudi z Ivancem, nego z njim, zato pa tak konec.

„Ali ni on naš človek? Tudi ti bi morala čutiti, priznavati to, da sem jaz častniške obitelji, pa nečeš. To se ti bo utepalo še britko, boš videla!“

Vera se je branila s takšnim orožjem, kakor bi se bila vsaka v tem slučaju: „Zakaj me ni snubil, ko ste vsi vedeli tako za gotovo, da me bo? Ali naj ga prašam jaz, če me mara? Tako še nismo napredovale v ženski emancipaciji, veš, mama.“

Frankobrod M. 10. „Frankfurter Zeitung“ poroča iz Trinidada: Strajk na kanadski železnici traja dalje. Promet je zopet zastal.

Slovanski časniki iz Ljubljane v Trst.

Postojna ob 7. uri zvečer. Na vabilo deželne zveze za promet ptujcev je velik del navinarjev odšel na Bohinj in na Bled. Drugi del, med katerimi najodličnejši predstavitelji novinarstva so prišli v Postojno. Na kolodvoru je pričakoval goste občinski zastop. „Sokol“ in Čitalnica z zastavami. Na pristen pozdrav župana je odgovoril Čeh Sokol čemur so se odzvali glasni živio- in nezdar klici. S „Sokolom“ na čelu smo odkorakali v trg odčen mnogimi zastavami. Pred Vilharjevim spomenikom je zavrnil buren „slava“. Pred jama nas je pričakovala jamska komisija in nje predsednik glavar dr. Žitnik je pozdravil goste v zares krasnih besedah. Odgovoril mu je v imenu izletnikov zopet Čeh Sokol. Na to so gosti, predvojeni od prav marljivega jamskega vodnika, odšli v jama. Tu ne moremo opisovati silnega utisa, ki ga je napravil na goste — osobito na Čeha, Ruse in Poljake — naš podzemski raj. Vri voditelj nam je v lepi slovenščini in iskrenim navdušenjem tolmačil posamična čudesa tega podzemskega sveta. Vrlemu voditelju g. Ringu v imenu izletnikov najpriznanejša hvala!!

Ko smo od veličastne Kalvarije prišli nazaj na plešče nas je iznenadila vesela korčnica postojnske godbe in obilo pogostenje. Ali karkor da ni bilo dovolj tega iznenadenja slovenske gostoljubnosti, je zadonel veličastveni mešani zbor „Nazaj v planinski raj“, ki so ga divno zapeli postojnski pevci in pevke. Skozi celo uro so potem valovili glasovi slovenske pesmi po veličastnem hramu narave in najslavnejši govorniki iz vseh slovenskih narodov so tekmovali, kako bi navdušenjem vzveleli lepoto naše domovine.

Okrajni glavar je zaprosil časnike vsega slovenskega sveta razglašati lepoto slovenske zemlje in naj bi vspodbujali Slovence, da pridno gojijo ta biser slovenske zemlje.

Na to je spregovoril Miljukov. Temu izrazitemu predstavitelju rusko-slovenske politike in ruskega znanstva so priredili prisotni prisrčne ovacije. Miljukov se je divil malemu slovenskemu narodu, ki ga je njega notranja moč obranila pred sovražnikom; on verjame v to naravno moč slovenskega naroda, ki je in bo častna predstava vsega Slovanstva.

Dalje so govorili poslanec Klofač, dr. Doboszynski, Chamec, maloruski svečenik Davidjak in Sokol, ki je napil pevcev in slovenski pesmi.

Zadnji je govoril gospod Rasto Pustoslavšek. Vsi govorniki so slavili lepoto naše domovine in slovensko vzajemnost.

Naposled je zagrmela iz ust vseh himna „Lepa naša domovina.“ S srci polnimi navdušenja ob burnih vsklikih in pevaje „Kje dom je moj“ so vsi čisti gostje zapuščali jama. Gostoljubnost Postojncanov jim je dala na razpolago vozove, s katerimi so se odpeljali na kolodvor. Ločitev od Postojncanov oziroma od gostov, ki so se povrnil v Ljubljano, je bila preprizorna, uprav bratska.

Sežana ob 8. in pol zv. Sežanci so prišli v velikem številu na kolodvor in navdušenimi živio-klici pozdravili goste, ki so se vzkličeno odzvali. Vsa čast zavednim Sežancem!

Adela se je čisto penila od jeze. Potok očitanj, kakor voda na mlinsko kolo, se ji je vsipal iz ust: „Ti si grob naše sreče. Ti si sama naša nesreča, trmoglavka trmoglava! Cakaj! Se imam moč do tebe. Ne vidiš mi, tičica! Takoj hočem pisati Alfredu! V treh dneh boš pa njegova — neveats.“

Hčerka je vprašujoče vprla svoje oko v mamo in iskala v globini nje pogleda — njeno dušo. In ni je našla in Vera se je osolilo temno oko in mama ni videla več. Naslonila se je na rob mize in zaihtela. Mama je šla iz sobe pisat Alfredu —

V treh dneh je reš došel odgovor, a ni bilo Alfreda. Tudi odgovor je bil nepovolen. Adela je pa vendar zlobno pogledala hčerko in rekla: „Pa vendar boš njegova, ne Ivančeva!“

Vero so obšle zbog maminega čudnega vedenja zle slutnje.

Kaj, kako misli mama?

Mama Adela je mislila, da mora za nekdanji ugled Palničeve obitelji žrtvovati vse, tudi srečo hčerke, tudi samo sebe: ta ugled mora oživeti, se utrditi! In v diadem okoli pošastne glave požrešnega malika se je v solznih biserih blestel napaj: nekdanji ugled. Za mavričnim diademom je bila pa neprodna tema.

Sprejem slovanskih gostov v Trstu.

Ona mala notica v našem listu, da prispejo slovanski gosti v Trst, je sam, brez najmanjše agitacije, spravila skoraj 2000 ljudij obojega spola in vseh slojev, zlasti pa delavcev, pred južni kolodvor, da pozdravijo mile goste. Na notranjem peronu se je tudi kar trlo občinstva. Z zamudo četrte ure ob 9.20 je prisopihal brzovlak pod lopo. Zaorili so živio-klici, čim so se prikazali mili gostje s slovansko kokardo na gumbnici.

Drž. poslanec dr. Rybář je pozdravil goste imenom tržaških Slovencev, ki da slovanskim bratom ne morejo prirediti sijajnih slavnosti, ali zato jim doprinesejo tem bolj goroko srce, polno nadušjenja in ljubezni do slovanskih bratov.

Odgovoril je temperamentno Poljak dr. Doboszynski in pozdravljen z navdušenjem, znani apostol slovanske misli, Rus general Volodimirov.

Živio-klici in ploskanje so sledili govornikom in pod prostrano lopo je silno odmevala se zaorila pesem „Hej Slovani!“; od zunaj pa so doneli navdušeni živio-klici tisoč-glavne množice.

Gostje so bili vidno vzradoščeni radi tega pripristega sicer, a navdušenega sprejema in nas same — moramo reči — je ta spontanost prijetno iznenadila. Pevaje narodne pesmi in oduševljeno vsklikajoč gostom se je gosta množica, med katero so se napajali gostje, deloma peš, deloma v vozih, pomikala do Narodnega doma.

Izpred portala je tu dvakrat spregovoril množici drž. poslanec Klofač z lastnim mu temperamentom. Pozdravil je tržaške narodne delavce imenom čeških narodnih socialistov, kojim je on vodja. Delavci, ki so ga navdušeno aklamirali, so ga celo vzdignli na rame. Zahvalil se mu je za pozdrav v imenu N. d. o. podpredsednika Jaklič. Spregovoril je tudi urednik „Narodni Politike“ Heiret, ki je vzkliknil slovanskemu Trstu. Nepopisno navdušenje je nastalo, ko se je prikazala vrh stopnic k veži Narodnega doma simpatična in macijska postava generala Volodimirova, ki se je ganjeno zahvaljal. Slednjič je dr. Rybář zahvalil množico na prisrčni in spontanosti ovaciji milim gostom.

Ura je bila deset in pol, ko se je masa počasi razšla. Gostje so sedeli v neprisliljenem in prijateljskem pogovoru s tukajšnjimi Slovenci v restavraciji „Balkan“ do pozne ure. Jutri si ogledajo Trst; zjutraj prispejo se nekateri vdeležniki kongresa z Bleda.

Prišli so sledeči vdeleženci ljubljanskega kongresa:

Rusi: gen. Volodimirov in gališki Rusi poslanec dr. Davidjak ter starina Markov s hčerjo.

Poljaki: Ostaszenski Baranski, dr. Adam Doboszynski, dr. Czarnowski iz Berolina, Chamec in Sobieszczanski iz Varšave,

Čehi: O. Žalud, J. V. Kalaš s soprogo in sinom, V. Klofač, Josip Vejvara s hčerko in sinom, Karl St. Sokol, Ad. Kunta, drž. posl. dr. Hajn, Vladimir Vainerek, Heiret, Anton Černy, Zajček.

Slovaki: dr. Rát, Stefanek in Blaho, ogrski državni poslanec.

Francos: Schmidt-Beauchez,

korespondent francoskih listov v Prag. Od Slovencev so prišli žurnalisti: D. Zupanič v Belemgradu in dr. Vošnjak.

Mamina groznja je potrla Vero.

Tudi v naravi je zavela hladna sapa in zima je silila preko Krasa v tržaško zidovje. Toda bilo je tudi več mirnih, toplih dni, ko se je zlasti popoldne solnce ljubezivo vpiralo v oljčne bregove prijazne okolice in spominjalo ljudi, da se kmalu povrne pomlad, nova, živa, vesela.

Palničeva obitelj je sicer v javnosti to zimo zalovala po gorenskem stricu; ni sprejemala posetov, ni se vdeleževala javnih in ne privatnih zabav. Vera je dobro vedela, da je to zalovanje uprav dobro došlo, sicer bi morali reči, da žalujejo po minili sreči in za bivšim blagostanjem. Zaradi tega pa Vera ni bilo dolgočasno. Nji je vsklila pomlad še prej nego jo je naznanjala velika pratika. Ivanec je namreč že jeseni dobil službo v Trstu in nastopil novo mesto na meščanski šoli sredi svečana.

Nista se videla mnogokrat, a trenotki, ko so se jima srečale oči, so bili trenotki najslajše sreče. Sklenila sta, se sreče naložiti polne pesti in jo zakleniti v svoje srce. Prav tako hoče tudi otrok vjeti v klobuk peat solčnih žarkov, da potem vesel pobiti domov z njimi k mami; doma pa žalosten opazi — prazen klobuk.

(Dalje.)

O prodaji Lovčena.

Prejemamo: „Edinost“ je prinesla po drugih novinah vest, da je prodaja Lovčena se strani črnogorskega kneza Avstriji — sklenjena stvar. Vest je bila kasneje demantirana, ali neke srbske novine trdijo zopet svojo: da se namreč Lovčen prodaja.

V teh vesteh utegne biti prilično zloba, ker se od gotove srbske strani poskuša vse možno, kako bi kneza Nikolaja prikazalo kakor izdajalca svoje junaške domovine. Saj nam je še živo v spominu kampanja, ki so jo uvele nekatere srbske novine radi neke namišljene avstro-črnogorske vojne konvencije, po kateri bi Črnogora bila samo vazal Avstrije.

Vsako moramo konstatirati, da govornica o prodaji Lovčena ni padla le tako z neba, ker je Avstrija že v Berlinu leta 1878 zahtevala, da jej meja v Boki Kotoraki bodi na vrhu Lovčena, a ne samo ona linija, ki gre nad trdnjavo Goraždo, ob kolni cesti, vrhu Dobrota do Krivošija. Ta meja je namreč nekoliko sto metrov pod vrhuncem strme planine Lovčen.

Po ustavi v Kriv. šiji pak je Avstrija neprestano presirala Črnogoro, da jej prodaja vrhuncem Lovčena, ker se od tam preko močno utrjenega brda Vrmac (na zapadu Kotora, vis-a-vis, ali mnogo niže od Lovčena) dominira vso Boko Kotorako do Jadranskega morja. Zato bi bila več vredna jedna trdnjava na Lovčenu, nego li vse trdnjave in baterije na Goraždi, Vrmcu in Krivošiju.

Ali... ta trdnjava bi bila mnogo bolj nevarna za Črnogoro, nego li za hipotetičnega neprijatelja z one strani morja. Za sedaj se s topovskimi streli iz Goražde in Vrmca more v pol ure demolitirati. Njega, same Cetinje, če tudi bi granate padale na direktno, t. j., preko Lovčena. Ali kaj bi bilo še le tedaj, ako bi bili avstrijski topovi nameščeni na samem vrhuncu Lovčena, od kjer se morejo s prostim očesom razločevati ne samo cetinjske ceste ampak tudi vse cetinjsko polje, pak Zeto do Skadarskega jezera!!

Ko bi Avstrija posedovala vrh Lovčena, nezavisnost Čnogore bi bila faktično iluzorna. Dogodilo bi se namreč v svo Črnogoro, kar se sedaj dogaja s pristaniščem Bar, kjer Črnogora ne sme graditi trdnjav, niti ne držati vojnega brodomarja, ker je berlinski kongres odkazal Avstriji pri Špiču take meje, s katerih more Avstrija dominirati barsko pristanišče.

Kar je Avstrija leta 1878 dobila v Špiču mirna diplomatska činoma, to bi hotela sedaj dobiti od Čnogore s — kupčijo!

Nekateri pravijo, da je Avstrija ponudila 20 milijonov. Utegne biti več — pravimo mi, ki smo naenkrat plazili po Lovčenu, pak mu tudi vemo ceno.

Ali Črnogora se obotavlja. In to ne samo radi idealne vrednosti, ki jo ima Lovčen za Čnogorke. Tu je grob pesnika kneza-vladike Rade. Lovčen je simbol črnogorske svobode. Mažuranić peva o Lovčenu:

„Ah, da vide svieta puci ostali
Iz nizina, odkud vida ne ima,
Krat ov slavi, nepobijeden igda
Vrh Lovčena, što se nebu diže...
Pak da znadu, kako neman turska
Grdnjem ždielom progutat ga radeč
O te krši zub svoj zaman krši“...

Črnogora čuva in mora ohraniti Lovčen radi svoje politične nezavisnosti.

Ko ni mogla drugače, se je Avstrija maščevala in se še mašuje nad Čnogoro z gospodarsko borbo. Nekdaj cvetoči promet med Čnogoro in Boko Kotorako je padel sedaj v ozke meje. Kotor je bil glavno tržišče za črnogorske produkte: meso, jajca, krompir, drva, oglje. Ali od avstrijske strani se je izvrševala taka carinarska politika, ki je naravnost uničila ta promet. Radi tega je Boka Kotoraka občutila pretežak udarec, ker je tam postal živahen mnogo dražji, nego li v naših industrijskih središčih.

Črnogora je bila pametnejša. Pred par leti je tudi ona sama uvela neke carine, ki jih prej ni bilo, a svoje produkte je začela izvažati ali transito preko Kotora, ali direktno preko Bara. V tem poslednjem pristanišču je začela sedaj ustvarjati svoj uvozi in izvozni komercijalni centrum, da se popolnoma emancipuje od Avstrije.

Kakor Slovani moramo biti le zadovoljni z emancipacijo posestrime Čnogore, ali kakor slovanaki državljeni Avstrije bi želeli, da „balkanska politika“ Avstrije ne bi dobivala svojim narodom samo — političnih in gospodarskih sovražnikov! V Čnogorskem slučaju bi hotela n. pr. Avstrija z 20 milijoni kupiti politično in gospodarsko neodvisnost Čnogore, ali dosegla je ravno nasprotno. A, kar je najžalostnejše: naško Dalmacije in vse monarhije in na izključno korist — Italije!!

Italija ne potrebuje Lovčena radi jedne trdnjave, ali osvaja Čnogoro, prisvajajoč si vire njenega gospodarstva.

Bojkot nemškega blaga v Rusko-Poljski.

Iz Londona poročajo: Svojetasno so rusko-poljski trgovci napovedali, da obiščejo

Anglijo. To se je sedaj vresničilo. Pri tem se gre za demonstracijo proti nemški trgovini in za nadaljevanje bojkota nemškega blaga, ki so ga bili proglasili minolega meseca novembra. Poročila angleških konzulatov v Ruski Poljski so večkrat pokazali na priložnost, ki je ustvarja sedanje stanje stvari angleški trgovini, in obisk Poljakov v Londonu služi ravno v svrhu, da stopijo Poljaki v ožje trgovske stike z Anglijo. Nedavno temu ustanovljenemu ruskemu oddelku londonske trgovinske zbornice so sedaj spojili še poljski oddelek.

Cesar je utrujen.

Iz Budimpešte poročajo od 10. t. m. Včeraj se je cesar po navadnem izprehodu povrnil v svojo delavno sobo in ni nikogar vsprejel. Cesar se je čutil zelo utrujen ter je izjavil, da ne vsprejme nikogar. O poludne sta bila pri njemu ministri predsednik baron Beck in minister Burian, ali samo kratko časa. Popoldne je bil rodbinski obed na katerem je bilo samo pet oseb.

V vojaških krogih se govori, da se cesar na vojaških vajah pri Vespri mu poslovi od vojske, ker se radi starosti ne more več baviti z vojaškimi posli. Iz tega se izvaja, da se cesar odpove prestolu.

Bosansko vprašanje.

„Zeit“ ima poročilo iz Budimpešte, da je skupni finančni minister Burian na svojem inspeksijskem potovanju po Bosni sprejel v Ilidžah mohamedansko in srbsko-pravoslavno deputacijo, ki sta mu obe omenjali potrebo konstitucije. Burian je zagotovil deputaciji, da stremi po liberalnem razvoju javnega življenja v Bosni in da se požiuri z ustanovitvijo deželne zastave: prvi korak k temu bodo okrajni zastopi. Slednjič je minister izjavil, da več pove na delegacijah.

Nasproti redakterju „Pester Lloyd“ pa je Burian dimenzional vse vesti o nemirih in vojaški uredbah v okupiranih deželah.

Dementira se seveda jako po ceni, ali ravno te izjave ministrov dokazujejo, da jih je strah. Avstrija navadno nič ne daja, če ni prisiljena.

Hrvatska.

Volitev srbskega patrijarha.

Iz Novega Sada javljajo, da bo na dan volitev novega srbskega patrijarha najprej prečitano cesarjevo pismo, da ni bila izvolitev Zmajevića potrjena. Temu sledi takoj volitev novega patrijarha. Kakor kraljev komisar bo zupet posloval pravosodni minister dr. Günther. Glede osebe kandidata se niso stranke še sporazumele. Zato se sodi, da bo kongres brezposlen in da bo končno razpuščen, to tembolj, ker nameravajo člani kongresa podati formelno izjavo, da se nočejo posluževati svoje volilne pravice.

Rauch v Budimpešti.

Kakor javljajo iz Budimpešte, je bil baron Rauch brzojavno pozvan v Budimpešto. Dr. Wekerle hoče baje, da ga Rauch temeljito obvesti o odredbah proti veliki srbski propagandi, in o stadiju, v katerem se sedaj ta afera nahaja.

Contra Nastiću.

Pod tem naslovom je madžarski list „A Nap“ priobčil senzacionalno vest, da se v Zagrebu pripravlja neka brošura, ki izide v več tisoč izvodih. V hrvatskem, nemškem in francoskem jeziku. V tej brošuri se hoče baje dokazati, da je bil Rauch v tesni in neprestani zvezi z Nastićem, a ta zveza, da se je temeljila na „gšitu“. Avtor brošure „Finale“, Nastić, da je s svojim vohunstrom nabral celo premoženje. Razum tega — pravi se v tem članku — da se je nabavilo izvirne pobotnice, iz katerih je razvidno, da je Nastić od hrvatske vlade za svoje denunciacije prejel 37.000 kron. Pobotnice so baje odposlane v Budimpešto, kjer se napravijo klišeji za omenjeno brošuro, v kateri se bo napadalo bana Raucha, ter hrvatsko in ogrsko vladu.

Proti svobodi tiska.

Poslanec dr. Dušan Popović je v „Srbobranu“ obelodanil članek, v katerem piše, da namerava hrvatska vlada skrócić svobodo tiska.

Hišna preiskava pri „Srbobranu“.

Sodna komisija je izvršila v tiskarni „Srbobrana“ v Zagrebu hišno preiskavo in je zaplenila vse kupcijske knjige.

Ogrska.

Minister Günther odstopi.

Kakor javljajo iz Budimpešte, je odstop ministra Güntherja gotova stvar. Gre se samo za uredbo vprašanja pokojnine. Minister Günther bo imenovan profesorjem budimpeštanskega vseučilišča.

Cesar in Košut.

„Figgetlen Magyarorszag“ je priobčil senzacionalno vest, da obišče cesar bolnega ministra za trgovino Frana Košuta. Peštanski krogi smatrajo to vest za častnikarsko fantazijo.

Narodnostna koalicijska.

„Magyarorszag“ je priobčil senzacionalno odkritje o narodnostni koalicijski s socijalisti. List pravi, da je to sestavil bivši minister za notranje stvari Kristoffy, ki podpira to koalicijsko z mesečnim prisnomo 8000 K.

Konferenca neodvisne levice.

Iz Budimpešte javljajo, da priredi neodvisna levica okolu 20. t. m. veliko konferenco,

na kateri določi način borbe v parlamentu. V prvi vrsti nameravajo pozvati na odgovornost vlado radi jubilejnega križca.

Rusija.

Glasom neke vesti iz Darmstadta je carica obolela za rakom v spodnjem telesu. Vsled napačnega zdravljenja je postala bolezen baje že neozdravljiva. Carica pride spomladi v Darmstadt, ter se potem poda v kako nemško zdravilišče.

Drobne politične vesti.

Poslanec Perić je izjavil, da ne bo več kandidiral za deželni zbor dalmatinski.

Italija in Bosna in Hercegovina. Več italijanskih izlazi rimskih listov se bavi s bosanskim vprašanjem. Listi pravijo, da istočasno z vprašanjem aneksije Bosne bi imelo priti na dnevni red tudi rešenje vprašanja potom plebiscita. Glasovanje itega, menijo italijanski listi, da ne bi ugodno izpadlo za Avstroogrsko monarhijo.

Predlog za ustavo v Bosni. Z Dunaja poročajo: V predstojećem zasedanju delegacij nameravajo, kakor se sliši, socijalisti, Čehi in Jugoslavlani zahtevati uvedbo ustave za Bosno in Hercegovino in da hočejo v tem smislu postaviti formalni predlog.

Novi češki deželni maršal. „Wiener Zeitung“ priobčuje imenovanje princa Ferdinanda Lobkovicke češkim deželnim maršalom, in nemškega poslanca dr. Karola Urbana njegovim namestnikom.

Papež proti Francoski. Papež je te dni vsprejel par tisoč francoskih romarjev. O tej priliki je papež ostro napadal francosko vlado. Rekel je, da francoska vlada z nogami tepta svobodo, vzlic temu da jo ima vedno na jeziku.

Spopad Japoncev in Portugalcev. Iz New-Jorka poročajo: V Lachsvi tvornici konserv v Alaski so se spopadli portugalski in japonski delavci. Ubilih je bilo več Japoncev. Policija je napravila mir, a napetost je zelo velika.

Turški princ pri patrijarhu. Turški princ Sabah Eddin je v torek obiskal grškega patrijarha Joahima v Fanarju (sedež grškega patrijarha). Patrijarh je bil silno vzradočen na obisku, kajti to je prvi slučaj od osvojitve Carigrada (1453), da je turški princ obiskal patrijarha. — Princ je potem obiskal tudi armenskega in armensko-katol. patrijarha.

Belgijski senat. Iz Bruselja poročajo: Senat je s 63 proti 24 glasom vsprejel zakonski načrt glede zedinjenja Konga z Belgijo, nakar je bilo zasedanje zaključeno.

Dnevne vesti.

Komers na čast slovanskim gostom se priredi nocoj ob 8. uri v dvorani „Narodnega doma“. Na komers (prosto zabavo) so vabljeni vsi, ki hočejo izkazati čast milim gostom. Na komersu bo igrala vojaška godba. Galerija bo na razpolago občinstvu.

Pričakovati je obile vdeležbe.

Seja odbora za slovensko šolo se bo vršila prihodnji ponedeljek ob 8 uri in pol zvečer v Gospodarskem društvu pri Sv. Jakobu.

Iz finančne službe. — Računski svetnik Alfred Gayer je imenovan v področju trž. finančnega ravnanja višim računskim svetnikom.

Za izlet na razstavo „Otrok“ v nedeljo v Ljubljano nas loči še malo časa, par dni. Katera izmed rodoljubnih naših gospa in žen se ni odločilo, lahko še to stori. Saj kot materi in vzgojiteljici svojih otrok ne bode jej žal teh malih stroškov, med tem ko se pouči in razvidi marsikaj, kako je treba vzgojevati duševno in telesno svojo ljubljeno dečo.

Tudi našim gospicam priporočamo toplo ta izlet, tudi one bodo prej ali slej kot bodoče mamice potrebovale navodil v tem veljavnem predmetu.

Ker se odpeljemo z jutranjim brzovlakom ob 7. uri 55 m., naj pride vsaka prej, da se vidimo in združimo na kolodvoru južne železnice. Liatek naj se vzame za sem in tja za poštni vlak, III razred stane 2 kron 20 st., preplačilo za brzovlak stane pa 1 krono 70 st., tedaj velja za sem in tja 10 K 90 st.

Upamo vdobiti tudi svoj voz, zato pa apelujemo na vse naše rodoljubke naj pohite z nami.

Vesele sprejemamo v svoj krog tudi zunanje rodoljubke, ki vstopijo lahko v Nabrežini, v Sežani, v Divači itd. Poljubno se pa lahko vozi tudi pozneje s poštnim vlakom 9.55. Tedaj v nedeljo na veselo videnje!

M....a

Slovanska turistovska zveza. — Dne 8. septembra se je vršila v Ljubljani konferenca slovanskih turistovskih društev radi ustanovitve širše slovanske turistovske zveze. Udeležili so se zastopniki Slovencev, Čehov, Rusov in Poljakov. Konferenca je sklenila, da se ustanovi zveza slovanskih turistovskih društev. Predlegalo se je, da se sestavi v Pragi centralni slovanski turistični biro, kateri združi vsa slovanska turistovska društva. Predsednik pripravljalnega odbora v Pragi, dr. Vratislav Černy, je dobil nalog, da takoj zbere vse materijal za pripravljale korake v svrhu, da se čim prej ta centralni biro osnuje. Predlagalo se je, da naj pokrije stroške za to pisarno in za poslujočega

tajnika glavna turistovska društva in glavna slovanska mesta. Sklenilo se je končno, da se najkasneje v letu 1909. skliče v Pragi shod zastopnikov pri zvezi sodelujočih društev.

Za veliko skupščino družbe sv. Cirila in Metodija veliko število podružnic kakor tudi pravnih korporacij ni naznanilo vodstvu svojih zastopnikov. Ako želi imeti kdo izmed teh na veliki skupščini glasovalno pravico, naj se zgleda 13. t. m. pred začetkom zborovanja v „Narodnem domu“ v Ptuj od 8. do 10. ure in pol jutraj, da dobi potrebne tiskovine.

Trgovci pozor! Prejeli smo in objavljamo:

K tej notici v včerajšnji „Edinosti“ z dne 10. sept. 1908. je na konec srednjega ostavka še dodati sledeče: V „Trgovsko-izobraževalnem društvu“ so v letu 1906/07. v zimskem semestru predavali sledeči gospodje: Ravnatelj J. Učakar: trgovsko združevanje; prof. dr. Merhar: trgovina in veda; odvetniški kandidat J. Novak: trgovina in postave; nadrevident drž. žel. Golob: trgovina in prometna sredstva; c. kr. učitelj Justin Arhar: lice slovenskega ozemlja in njegov upliv na gospodarsko življenje; prof. dr. Merhar: življenje naših dedov v prejšnjih stoletjih; trgovec jestvin Plesničar: trgovina in trgovec; učitelj Engelmann: kako so železnice nastale in njihov pomen (dokazi z modeli); zdravnik dr. Just Pertot: higijena v prodajalnah (mikroskopična dokazila).

Predavanja so bila skoraj vsa dobro obiskana, opazilo pa se je, da tisti, ki imajo primeroma večjo potrebo nadomestiti zamujeno naobrazbo niso hoteli posejati predavanja.

V nedeljo v Koprivo! Kakor že naznanjeno, otvori akad. fer. društvo „Balkan“ v nedeljo 13. t. m. ljudsko knjižnico v Koprivi. Slovesna otvoritev združena s predavanjem o pomenu ljudskih knjižnic bo v prostorih g. Antona Boleta popoldne (po blagoslovu).

Da bo društvo samo častno zastopano, priredi ta dan v Koprivo društven izlet, vabi ob tej priliki vse svoje cenjene prijatelje, znance in vsakogar, ki se zanima za naše delovanje na polju prosvete našega naroda, da prihitijo v mnogobrojnem številu in pokazejo na ta način svojo unetost za ljudsko izobrazbo. Zlasti pa se obrača do cenjenega učiteljstva, posebno pa mlajšega, da se pridruži svojim sodelavcem in pomore, da slavnost kar najlepše uspe. Do dijaštva samega ni treba posebnega poziva, ker bo že samo vedelo, kaj mu je storiti. Upamo torej, da naše vabilo ne bo zaman in da nas lapa četa prihitijo v Koprivo. Odhod iz Trsta drž. kolodvorom ob 12:50 do postaje Dutovlje, odkoder je kakih 15 minut do končnega cilja. Na svidenje! — Akad. fer. društvo „Balkan“.

Vodstvo otroš. vrta v Škedenju išče postrežnico. Prednost imata zakonska brez otrok. Postrežnica dobi prosto stanovanje. Zglasiti se je čim preje v hiši Gregorič v Škedenju.

Zahvala. Čitalnica pri Sv. Jakobu se tem potom napriscneje zahvaljuje bratskim društvom „Ilirija“ in pev. zboru „Bratovščina“ za prijazno sodelovanje pri otvoritvi veselice dne 8. t. m. Zahvaljuje se tudi sl. občinstvu, ki je v lepelem številu posetilo veselico. — Darovali, ozir. preplačali vstopnino so sledeči gg.: Pečar, Može P., Čretnik Martin in Logar po 1 K. Perkič, Trošt, Bajt, Rapotec, N. N. in Valencić po 50 st. N. N., N. N. po 10 st. — G. Marij Bizjak je nabral med omizjem trgovskih pomočnikov K 270. — Srčna hvala!

Zadušnica za pokojno cesarico Elizabeto. Včeraj ob 9. uri dopoldne je bila v baziliki sv. Justa slovesna zadušnica za pok. cesarico Elizabeto, ki jo je služil stalni proš. dr. Petronio. Službe božje so se vdeležili načelniki civilnih in vojaških oblastnih in mnogo vernikov.

Tržaška mala kronika.

Ganljiv slučaj. — Hipna smrt. Ivan Bižić, starček 74 let, je včeraj prišel v Trst, da bi videl svojega sina po dolgih letih. Radost na svidenju pa je ubila uboga starčka. Zadel ga je kap in po pol uri je izdihnil.

Pod butarami sena. Hlevar Josip Mayer, star 39 let, je včeraj nakladal butare sena na voz. Te so na enkrat zdrknile z voza in pokopale Mayerja pod svojo težo. Zlomil si je levo golenico in dobil bučke po vsem telesu. Sprejeli so ga v bolnišnico.

V blaznosti streljal z revolverjem. — Poskušen samomor? Predsinočnjem kmalu po 12. uri in pol je bila zdravniška postaja obveščena, da je mizar Fran V., star 23 let, stanujoč v ul. Olmo št. 15, baje v trenutku hipne blaznosti ustrelil proti sebi z revolverjem. Prišel je na lice mesta dr. Avieni z ambulančnim vozom, ali umoboln mladenič je bil med tem od redarja spravljen v bolnišnico. Konstatiralo se je, da krogla ga ni zadela, marveč se je zatekla v steno njegove sobe. Sprejeli so ga v opazovalnico.

Nezgoda. Katerina Pertot, stara 29 let, stanujoča v ul. Lazzaretto št. 14, padla je včeraj čez neko damizano. Ta se je razbila in uboga ženska si je hudo strgala kožo na levem zapestju. Sprejeli so jo v bolnišnico.

Požar. Včeraj jutraj ob 4. uri in četrta je nočni čuvaj Ivan Ban obvestil glavno ognješko postajo, da je v notranjem dvorišču tovarne A. Faber v ul. Tesa št. 22

izbruhnil požar. Ognjegasci so našli, da se je premog sam vžgal in da je gorel velik kup drv in premoga. Škode je za 1500 K. Gasili so tri ure.

Tatvina. Ivan Markovič, star 44 let, mornar, je bil včeraj aretiran v prosti luki, ker je na parniku Avstro-Amerikane „Congo“ ukradel 56 kil vrvi v vrednosti 60 K.

Smešnica. — Pred naborno komisijoj: Major: Vidiš, ti si lep mladenič, ako boš priden, si moreš napraviti pri vojaki srečo. Zeliš li k pešcem ali konjnikom? — Nabornik: Prosim, jaz bi najraje med uraubarje.

Koledar in vreme. Danes: Emilijan skof. Jutri: Makedonij skof. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 25° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma oblačno. Zmerni vetrovi. Vroče. V začetku lepo, potem motno.

Društvene vesti.

„Citálnica“ pri Sv. Jakobu opozarja gg. odbornike na važno sejo, ki se vrši danes v petek ob 8. uri in pol zvečer.

Plesne vaje pričnajo v tržaškem podpornem in bralnem društvu ul. Stadion št. 19. v nedeljo dne 13. t. m. Začetek ob 4. in traja do 8. ure zvečer.

Pevski zbor bratovščine Sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu vlijudno vabi svoje pevce, da se radno vdeležujejo pevske vaje, ki so vsako sredo in petek v prostorih, kjer je bil prej policijski komisariat (v hiši gospoda Preloga) in sicer od 8. do 10. ure zvečer. Vabi se tudi nove moči; kdor želi pristopiti, naj se oglasi pri pevski vaji. Opomba: V petek dne 11. t. m. ima pevski zbor tudi svoja posvetovanja, zato naj nikdo ne manjka.

Darovi.

Za podr. dr. sv. Cirila in Metodija na Greti nabrala je gospica Zora Lavrenčič v spremstvu g. „Sina“ po predstavi v prostorih gostilne „Kons. društva“ v Rojanu K 10 — stot. — Srčna hvala!

K ženski podruž. družbe sv. Cir. in Met. je pristopila kot ustanovnica z 20 kronami g. ca Anica Mišič, Zivela!

Nar. delav. organizacija.

Državni poslanec Klofáč, vodja česke narodno-socialne stranke, kateri odputuje že danes jutraj ob 7. nazaj v Prago, je obljubil da — ako ne bo zaprek — se povrne v Trst dne 27. t. m. in bo govoril na shodu, ki ga v tem slučaju priredi N. D. O. v Narodnem domu.

Vesti iz Goriške.

Sokolska slavnost v Ajdovščini. Impozantna sokolska slavnost v Ajdovščini se je vršila v torek ob najkrajšem vremenu. — Toliko ljudstva skupaj še ni videl prijazen trg. Ko je pridrhal popoldanski vlak, je velikanska množica čakala pri kolodvoru na goste. Došlece je v imenu ajdovskega trga pozdravil župan in deželni poslanec Ignacij Kovač, v imenu ajdovskega Sokola pa notar Lokar. Odgovoril je starosta sokolskega Sokola dr. Franko. Na to so se razvrstila društva, Sokoli in kolesarji, za njima pa ogromna množica, ki je korakala ob zvokih godbe v prijazni, s trobojnicami okinčani trg. Občinstva je bilo okoli 5000; Sokoli (okoli 150 v kroju) so bili obšipavani s cveticami. Veliko zanimanje je bilo za telovadbo, zlasti za proste vaje, katerih so se vdeležili Sokoli iz Ajdovščine, Gorice, Solkana, Trsta, Mirna in Prvačine. Po telovadbi je bila animirana zabava in ples.

Ko so gostje odhajali, jih je velikanska množica zopet navdušeno pozdravila. Manj prijazna je bila njim c. kr. vipavska železnica, ki je spravila ljudi, ki so pošteno plačali svoj vozni listek, v vagone za živino. Ali ni mogla upravitelj preskrbeti vagonov? To je že višek indolence ali pa zlobe?

Cesta Trst—Tržič. Začetkom leta 1907 sestavil se je odbor pod predsedništvom namestnika, obstoječ iz zastopnikov Gorice in Trsta, da bi pospešil zgradbo ceste, ki bi vezala ob morski obali Trst z Tržičem. Ta odbor je sklenil izdelati podrobni načrt za to cesto in zajedno izvesti predhodna tehnična poizvedovanja za zgradbo električne železnice po novi cesti, to pa brez obveznosti interesentov glede izvršitve naprave. Potrebščina za izdelanje načrta je znašala približno K 10.000, ki so jih bili pripravljeni plačati interesenti brez vsake obveznosti glede izvršitve naprave.

Na prošnjo tržaškega župana je goriški deželni zbor dovolil v seji 27. februarja 1907 z ozirom na velike koristi, ki bi jih imela Goriška od te zveze, K 2000 prispevka k stroškom za izdelovanje načrta ki se je izplačal tržaškemu municipiju meseca marca istega leta.

V aprilu 1907 sta inženirja Mazorana in Comel dovršila načrt za cesto, za nje zgradbo bilo bi po splošnem računu treba K 2.900.000. Župan tržaški je o tem obvestil goriški deželni odbor z pripombo, da ni izključeno, da podeli tudi vlada prispevek za zgradbo ceste in električne železnice.

V svrhu pregledovanja načrta in nadaljnjih dogovorov obdržavala se je 15. aprila v Trstu posebna konferenca. Po izdelanem načrtu odcepila bi se projektirana cesta od Miramarke ulice v Trstu in bi vodila ob obali do Sosljana in dalje po severni strani Divina in bi prišla v tržički drevored, ki

tvori dovozno cesto do skladišča novega plovnega prekopa. Trošek za zgradbo 12 met. široke ceste bi znašal K 2.750.000, 9 metrov široke pa približno dva milijona kron.

Tega zneska pa ne bi mogli prenašati deželi goriški in tržaški. Z ozirom pa od vlade obljubljeno akcijo v prid teh dežel je odbor sklenil nasvetovati, naj bi se sprejelo vprašanje o zgradbi ceste Trst—Tržič z napravo električne železnice med one naprave, ki jih ima vlada izvršiti v pospeševanje materialnega blagostanja naših krajev. Deželni odbor goriški je temu namenu pritril in odboru za zgradbo ceste nasvetoval, naj odpošlje na Dunaj odposlanca, kateri naj priporočijo to zadevo ministerskemu predsedniku in vsem osrednjim organom, katerim je naloga, določiti program gospodarske akcije v prid južnim deželam. Odposlanec naj bi se pridružil tudi zastopniki goriške trgovske zbornice in občine Tržič.

Glede odposlanstva so se kmalo dogovorili deželni odbor goriški, trgovska zbornica in župan tržaški. Deputacijo je sprejel ministerski predsednik, se je zanimal za novo cesto in priznal, da je ta največje važnosti za obe dežele, kar se tiče goriškega zlasti za južni Kras in za mesto Tržič z okolico; obljubil je minister, da bo stvar podpiral z vsemi močmi. Sedaj se pričakuje, da dano obljubo v kratkem spolni.

Bralno izobraževalno društvo „Tabor“ na Repentabru priredi prihodnjo nedeljo dne 13. t. m. javen ples na dvorišču gosp. Ivan Ravbar pri postaji.

Društvo „Zvezda“ v Sovodnjah-Rubljah priredi v nedeljo 13. t. m. ob 3 in pol uri popoldne veliko veselico s krasnim vspeškom in to na travniku tik reke Vipave. Na vspeškomu je petje in dve lepi igri. Sodelovala boste tudi pevsko društvo „Prešeren“ iz St. Petra in vojniška godba. Po veselici bo ples. Ker je železniška sveža ugodna in kraj veselice romantičen, se pričakuje obilne vdeležbe. Tukaj pevski zbor šteje 50 pevske moči.

Vremenske neizgode. Že drugo leto je zadelo celo Goriško vse polno vremenskih neizgod. Na Krasu, v Brdih, na Vipavskem, v Furlaniji in v goratem kraju je trajna suša uničila najboljše pridelke; intenzivna vročina je pospeševala pomnožitev mrčesov, ki so uničili sadje. Junjska rosa je povzročila, da se je razširila medena rosa, ki je skupno z strupeno roso opustošila v nekaterih krajih mnogo vinogradov. Na travnikih ni radi suše skoro nič pridelka, kar ima za posledico veliko pomanjkanje in podraženje krme in dosledno veliko izgubo na vrednosti goveje živine. Svitorejci, ki so pridelali letos z velikim trudom še precej zapredkov, so bili pri prodaji razočarani, ker so cene svili neprizadevno padle, kar je vplivalo seveda tudi na vrednost zapredkov. Posamezni kraji na Krasu so bili prizadeti še po toči in po zrešnih kobilicah, katere so izpremenile komeški okraj malone v puščavo.

Z ozirom na slab gospodarski položaj, ki so ga povzročile omenjene neizgode, je deželni odbor, uvažuje obljubo vlade, da bo pomagala Goriški, opozoril ministerskega predsednika na gospodarsko krizo v deželi z utemeljeno spomenico proseč, da bi vlada pomagala z vso možno nujnostjo na vseh poljih, na katere se razteza gospodarska kriza.

V spomenici se opaža, da se delavske moči radi navedenih razmer odtujejo kmetijstvu in se preseljujejo v mesta, kjer poskušajo svojo srečo; valed tega so se dne

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem prežalostno vest, da je Vsemogočnemu dopadlo poklicati k sebi našega 2-letnega ljubljene sinčka

Leopolda

kateri je danes po kratki nalezljivi bolezni preminul.

TRST, 11. septembra 1908.

LEOPOLD ŽGUR
in soproga.

Direktni dovoz štajerskih kokoši in jajc. Specijaliteta: **Graške Poulards.** Cene dogovorne. — Postrežba na dom **Ulica Campanile št. 15.**

Dr. Fran Korsano
specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicolò št. 9

(nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva

- navadne do najfineje vrste po najnižjih cenah. -

Peter Jeraj

TRST, ulica Vincenzo Bellini št. 13

ter vogal ulice sv. Katarina.

Prilika!

V podajalnici izgotovljenih oblek in krojačinci

M. FARCHI, Trst

ul. Giacinto Gallina št. 8 (Prej v ul. delle Legna)

prodaja oblek, površnikov, paletot in hlač

Najfineje blago.

Cene čudovito nizke!

Pozor na
:: naslov

Nova prodajalnica ::

z veliko izbero hišnih in kuhinjskih predmetov

po najzmernejših cenah.

Vincenz Pibrouz, junior

ulica delle Poste št. 3.

Velika zaloga sira ::

s specijaliteto lastnega izdelka Parmegiano, Reggiano, Lodigiano ovčji, EMENTHAL itd.

Vsi izdelki stari in prastari.

Absolutno konkurenčne cene.

Donà & Perissinotto

Trst, ulica Giuseppe Parini št. 4.

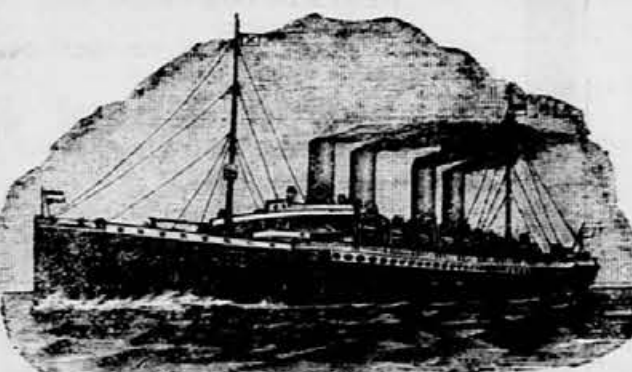
Pohištvo

solidno in elegantno

po zmernih cenah

Rafaele Italia

TRST — Via Malanton 7

Kdor hoče potovati hitro in lepo v AMERIKO, naj se vozi s parniki največje svetovne družbe

Severno-nemški ::::

Lloyd v Bremenu.

Informacije glede cen, črt itd. itd. se dobivajo vedno brezplačno.

Potovanje iz Trsta skozi Bremen v New-York
traja samo 7 dni.

Odhodi v Severno Ameriko iz Trsta skozi Bremen trikrat v tednu. Potniki, ki potujejo na parnikih Severno-nemškega Lloyda so sprejeti povsodi od društvenih uradnikov. — Kdor hoče oditi v Ameriko, naj piše takoj, da se okoristi prilike potovati ceno in lepo. CENE ZMERNE.

Na ladiji dobra poskrba.

Potne listke se zamore dobiti v Trstu pri

F. Stumpe, Piazza Giuseppina 1

TOVARNA POHIŠTVA

Aleksand. Levi Minzi

Trst — ulica della Zesa št. 46.

Zaloge:

Piazza Rosario št. 1.

Ulica Lazzaretto vecchio št. 36.

Trajna zaloga pohištva: ulica della Sanità št. 14.

Pisarna:

ulica Lazzaretto vecchio št. 36.

Katalogi, načrti in proračuni na zahtevo.

Telefon: 6-70; 6-58. (Za informacije vprašati 6-70).

Novo pogrebno podjetje

Trst, Via Vincenzo Bellini št. 13. Telefon 1402.

Na novo urejeno in bogato preskrbljeno z vso najlepšo opremo.

Ima krasne voze različnih barv in za vsake vrste pogreb.

Prodaja vsakovrstne mrtvaške predmete: vence, obleke, rakve itd.

Bogata izbira voščenih sveč. — PRODAJA NA DEBELO IN DROBNO.

Sprejema in vrši naročila na deželi. Preskrbuje se pogrebe v mestu, na deželi in inozemstvo

po zmernih cenah.

kmetijskih delavcev znatno zvišale, v mnogih slučajih pa delavcev sploh ni dobili.

Precejšen del lanskega vinskega pridelka še vedno ni prodan, to pa radi velike konkurence umetnega vina, čigar izdelovanje in spečevanje ne moti prav nič novi vinski zakon, ki se ni stopil dejanski v veljavo; imenovalo se je tudi premalo kletarskih nadzorov. Ogrska pa niti ne misli na to, da bi izdala vinski zakon, ki bi bil enako strog našemu, čeprav se je v to zavezala v nagodbi. V varstvo vinogradništva se mora torej zakon o ponarejanju vina uveljaviti nemudoma in zdatno zvišati v naši deželi užitina na uvoženo pivo.

x Cesta od Loga v Trento. Leta 1906 predložilo je trentsko županstvo deželnemu odboru prošnjo, naj ukrene pri vladi vse potrebno, da se zgradi cesta od Loga do cerkve v Trentu. Deželni zbor je to prošnjo toplo priporočil vladi in povdarjal, da bi izvršitev te ceste prinesla Trentarjem velike koristi, prvič, ker bi si mogli rečno ljudstvo pri delu kaj zaslužiti, potem bi pa moglo svoj živež, ki ga mora sedaj prenašati na hrbtu po dre ure hoda, prevažati po novi cesti.

Ministerstvo notranjih stvari se je izjavilo, da je pripravljeno podeliti k skupnemu potrošku K 20.000 prispevek K 6000 z pogojem, da dovoli tudi dežela primerno podporo in da se zjamči kritje ostale potrebe, kakor tudi bodoče vzdrževanje ceste. Na vlogo županstva v Trentu je namestništvo obljubilo, da poveri izdelanje načrta državnim inženirjem.

Ker je bil približni potrošek za zgradbo ceste znan, pozval se je cestni odbor bovske, naj naznani deželnemu odboru, ali bi bil pripravljen prispevati k troškom in vzdrževati cesto po njeni zgradbi. Cestni odbor je odgovoril, da ne mora podeliti nikakega prispevka in da tudi ne more prevzeti bodočega vzdrževanja ceste, ker da ima komaj toliko letnih dohodkov, da zamore vzdrževati že obstoječe skladosne ceste, in da ima že mnogo let projektirane nekatere položne cestnih delov. Ta izjava se je naznanila namestništvu s prošnjo, naj bi izposlovalo od osrednje vlade zvišanje prispevka.

Namestništvo je odgovorilo, da bi bilo z ozirom na naravnost protivno vedenje cestnega odbora napram zgradbi ceste po trentski dolini brezpomembno, pričeti z izdelovanjem načrta. Tudi občina trentska je vedno izražala le željo, da bi se cesta zgradila, in se pa nikdar ni hotela odločiti, da bi prispevala z kakim zneskom. Z ozirom na to, pravi dalje namestništvo, se pač da sklepiti, da niti krajevni činitelji ne pripisujejo dodelanu ceste tiste važnosti, ki mu jo je pripisovalo ministerstvo notranjih zadev, ko je obljubilo državni prispevek K 6000. Prošnjo za zvišanje državnega prispevka bila bi zatoraj vsaj sedaj brezuspešna.

O tem sta se obvestila cestni odbor bovske in trentska občina z naročilom, naj pretresujeta še enkrat vprašanje o prispevku za zgradbo ceste in o njenem vzdrževanju. Vlogo trentskega županstva je odposlal deželni odbor namestništvu, naslikaje mu ponovni žalostni položaj tamkajšnjih prebivalcev in nujno potrebo zgradbe ceste, da se sromajšno ljudstvo vsaj deloma opomore. Izjavil je tudi, da je pripravljen predlagati deželnemu zboru, naj dovoli primerno podporo. K za ključku je pozval vlado, naj čim prej izdela načrt za zgradbo te ceste, kakor tudi, naj izposluje izvišanje državnega prispevka.

Sicer pa se je zgradba ceste od Loga do cerkve v Trentu sprejela v vladni program, ki zadeva gospodarsko pozidgo Primorskega.

Vesti iz Istre.

Toča. V okolici Spodnje Škofije je minoli teden toča uničila skoraj ves pridelek, na vsej črti proti Dekanom, Rižani, Rozarju in okolici je potolkla ponekod manj, ponekod več. V nekem vinogradu v Sp. Škofiji ni ostalo niti pera več na trtbah.

Vesti iz Štajerske.

Južno-štajersko hmeljarsko društvo v Zalcu priredi v nedeljo v ljudski soli v Zalcu razstavo 15 vrst hmelja iz poskuševalnega nasada.

Razne vesti.

Nadopat Wolter. Umrl je nadopat znamenite benediktinske kongregacije v Beuronu pater Placid Wolter.

Milijenska poneverjenja bišega danskega ministra. Bivši danski justični minister Alberti, ki je sedaj od etnik in je bil tudi ravnatelj velike Kmetijske banke, je izvršil ogromne goljufije na škodo tega denarnega zavoda. V tork se je sam izročil oblasti in izjavil, da je razun omenjenega zavoda oškodil Dansko banko. Kmetijska banka je morala zaustaviti plačila. Vest o goljufijah bivšega ministra je prišla popolnoma nepričakovano: Še dan poprej ni noben minister slutil katastrofe, ki je napravila veliko senzacijo v Kodanju in na Danskem sploh. Poneverjenja Albertija pačijo se baje okoli 16 milijonov K; goljufal je namoteno skozi 14 let. Še pred kratkim je bil Alberti imenovan tajnim svetnikom in je bil povabljen na dvorni obed, kjer je sedel poleg kralja. Vest o velikanskih zgubah kmetijske banke je med vlagatelji prevzročila nepopisno paniko.

Eulenburova bolezen se je obrnila na slabše tako, da je verjetna smrt.

Nemški dnevnik v Carigradu. S 1. septembrom je začel v Carigradu izhajati nemški dnevnik pod naslovom: „Die neue Türkei“ Glavni urednik listu je Maks Kienast.

Divji prasci v Posavini. „Sriemske novine“ poročajo, da se je v najnovšem času v dolinah ob levem bregu Save med Davorom in Brodom pojavila velika množina divjih prašičev, ki so napravili tamkaj že večjo škodo.

Nov Rauchov list. V Osijeku je pričelo na hrvatskem jeziku izhajati novo Rauchovo glasilo pod naslovom: „Pozor“. Urejuje ga L. Sellinger, sotrudnik lista „Drau“.

Bolgarsko gledališče v Macedoniji. Iz Sofije javljajo, da napravi narodno gledališče izlet v Macedonijo, kjer priredi nekoliko bolgarskih narodnih petrijskih predstav.

Novi načelnik srbskega tiskovnega urada. Govori se, da bo na mesto bivšega načelnika tiskovnega urada Ivana Ivanića, imenovan Teodor Vilovski, umirovljen načelnik poštne-brzojavnega oddelka ki živi sedaj stalno na Dunaju. Vilovski je bil že enkrat na tem mestu.

Mednarodni kongres trgovinske in obrtne zbornice v Pragi je bil zaključen v tork. Prihodnji kongres se bo vršil leta 1910 v Londonu.

Evharistični kongres. Pod predsedništvom kardinala Vanutelli-ja je bil tork v Londonu odprt dvajseti katoliški kongres. Na otvoritvi je bilo 8000 katolikov.

Zdravnik umrl vsled zastrupljenja krvi. V Zadru je te dni umrl vsled zastrupljenja krvi s tem, da se je pri kopanju v morju ranil na nogi, tamošnji občinski zdravnik dr. Bugatto v starosti 45 let.

Gračino Hamre pri Majšpergu z obširnimi bukovimi gozdi vred je kupil — kakor se trdi z gotovostjo — neki ljubljanski de-narni zavod. Tako je prešlo to veleposestvo tekom dolgih let v slovenske roke. Do sedaj jo je imel neki meščan iz Dunajskega Nove-gamesta.

MALI OGLASI
se računajo po 3 stot. besedo; mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Mladenič zmožen slovenskega, deloma laškega jezika želi vstopiti pri kaki banki ali v pisarno kot sluga. Naslov pri Inzeratnem oddelku Edinosti. 1376

Učenca za pekovsko obrt starega 14—15 let, sprejemem takoj. — Pekarna Hribar na Opčinah. 1377

Hiša na prodaj s 6 prostori in 480 mq zemljišča, ulica Montorsino št. 167 v Rojanu. 1350

Proda se 200 že rabljenih sodov & 5—700 litrov, kakor tudi velik sod 120 hekt. Cene zmerne. Zaloga: V. S. Francesco št. 15 1340

V soboto dne 12. t. m. otvorimo našo
NA NOVO UREJENO TRGOVINO
z zgotovljenimi oblekami
za gospode, gospe in otroke.
pod tvrdko BOHINEC & Co.
v ul. delle Torri 2 Palača Diana (za cerkvijo sv. Ant. novega)
Zasiguramo solidno in točno postrežbo ter najnižje stalne cene
in prosimo za obilni obisk.

Stenic ni več! po uporabi novega izdelka „DESTRUCTOR“
odlikovanega z diplomom velike nagrade na zadnji mednarodni razstavi v Rimu.
„DESTRUCTOR“ deluje takoj. Pokonča jajčka vsake golazni in ne dopusti, da se zopet zakotijo. Očisti glavo vsake nesnage. — „DESTRUCTOR“ je za vsako družino neobhodno potreben. Ne pomaže, ne razjeda, ni strupen, ampak higijeničen. — Na tisoče pisem dokazuje njegovo izbornost. — „DESTRUCTOR“ zalaga
Giuseppe Nuzzi & Co. - Cervignano
Steklenice po K 4-20, 2-30 in 1-50.
Preprodajalcem popust. Na prodaj po vseh mirodlinicah.
Iščo se povsod zastopniki.

Cantina familiare istriana
TRST - ulica Farneto št. 29 - Trst
prodaja svoja vina, z brezplačno postrežbo na dom, po sledečih cenah:
Črno istrsko prve vrste po . . . K — 60 | Pristni viški Opolo . . . po . . . K — 72
Belo — 72 | Črno dalmatinsko — 68
Vrhu tega je vedno preskrbljena z vsakovrstnim namiznim vinom v buteljkah. Vsa gori naznačena vina kemično so analizovana. Gostilničarjem in krčmarjem cene po dogovoru. M. CINICH ex Gratia.

Stiskalnice za grozdje in sadje
„ZISTEM MABILLE“

Stroji za trebljenje grozdja
iz cinaste žice
Rešetalnice za grozdje
strojem za trebljenje ali brez istega.

DELNIŠKA DRUŽBA GREINITZ
Piazza Carlo Goldoni št. 2

Na prodaj hiša z dobro vpeljano gostilno v Ajdovščini. Več pove Inzer. odd. Edinosti. 1287

Plačilo na obroke (mesečne ali tedenske). — triž, posteljna pokrivala, dežniki, blago za ženske obleke, obleke za moške. — Pisati dopisnico na LEVI, Madonna, štrinridet, I. nad. 1323

Nove posode za vino so na prodaj v ulici Paduina št. 21. 1366

Sodi vsake vrste so na prodaj v Trstu, Via della Valle št. 1. 1365

Prodajo se obleke, površniki, zimске sukne za odrasle in za otroke. Cene zmerne. Plačilo na obroke. — KOSTORIS, ulica San Giovanni 16, I. nadstropje, tik Restavracije „La Cooperativa“. 1359

Slikarski pomočniki se sprejemajo pri Ivanu I. u. c. e. e, slikarju v Postojni. 1371

Motocikl „Puch“ 3 in pol konjske sile, v jako dobrem stanju je na prodaj. Obrniti se je v trgovino Oskar Tomiz Via Stadion št. 29. 1370

Vsi Slovenci naj si bodo meščani ali znanjci, naj pridejo v vsakem času pokusiti vino po 56 stot. liter v gostilno pri „Stari Breskvi“, ulica Belvedere št. 17. — K obilni udeležbi vabi udani Henrik Kosič. 1358

Hočete se prepričati?
obiščite velika skladišča
Marije vdove Salarini
Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove 8 (vokal Torrente). „Alta Città di Lendin“
Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dače, kostumi za otroke. Površniki, močne jase, kožni in raznih palatov. Obleke za dom in delo. Delavski obleke. Tirolski ločen. Nepremični plašči (pristni angleški). Specijaliteta: blago tu- in inozemsko svrta. Izgotovljajo se obleke po meri po najznejši sedci, točne, solidne in elegantne po nizkih cenah

Vsaka ekonomična družina
nakupi
VERMOUTH
v velikem skladišču v ulici San Nicolò 18
Buteljke „Reklam“ od 1 litra 55 krajcarjev.
Nepremenjeni tip. — Znamka neprekosljiva

Črevljarnica
Baldinelli
Eleganca, trpežnost, ekonomija.
Sprejema se naročila po meri ter se izvršuje v 24. urah.
Sprejme se naročila za nepremične postole. Popravljanja po zmernih cenah.
Prodaja najboljših voščil za čevlje.
Trst, ulica Crosada šte. 5, Trst
(Vokal ulice Punta del Forno).

Umetni
fotografični atelje
pri sv. Jakobu
ulica Rivo št. 42 (pritliče)
TRST.
Izvršuje vsako fotografsko delo kakor tudi razglede posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče za spomenike, itd. itd.
POSEBNOST
Povečanje vsakotere fotografije.
Radl udobnosti P. M. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu ali zunaj mesta.

Namizno vino prve vrste
pridelek iz posestev grofa Dr. Venier v Novemgradu, v buteljkah ali sodih, v vsaki količosti po 64 stotink liter, brezplačno na dom, proti takojšnjemu plačilu.

Tropinovec po Kron 160 liter
prodaja **Angelo Nichetto**
lastnik gostilne „Nichetto“ v Rocolu in mesnica na Goldonijevem trgu šte. 6. — TELEFON št. 963.

Gostilna v Rocolu ima na razpolago društvo in klubom, za prireditve plesov ali društvenih zabav, (po dogovornih cenah) elegantno plesno dvorano in kegljišče.

VELIKA ZALOGA
PRAZNIH BUTELJK
Trst, via delle Ombrelle 5
TELEFON št. 18-49
GUIDO e UGO COEN
100.000 buteljk od šampanjca za refošk.
Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanje, bordeaux, rensko vino, konjak itd. Velika zaloga buteljk od pol litra in 1½ litra. Damjane iz stekla opletene.
Prevzamejo se dopisiljate na deželo.
Kupuje razbita stekla vsake vrste.